

Stipendiater 2006

Nationellt stipendium utlyst av Stiftelsen SKAPA till minne av uppfinnaren Alfred Nobel. Den nationella stipendiejuryn har på uppdrag av stiftelsen bedömt de inkomna förslagen.

Juryn har beslutat utdela diplom, SKAPA statyett och SKAPA stipendium på 300 000 kr till:

Bengt Källbäck och Anders Hult för deras tillverkningsmetod för katetrar som mäter tryck och volym i hjärtat. Ett sensorchip monteras på ett dubbelsidigt flexibelt kretskort som sedan dras genom en dysa så att ett rör med diametern 0,5 mm bildas. Röret fylls med smältlim vid dragningen genom dysan. Genom ett "kommunikationshål" i rörväggen mäts trycket i hjärtat och genom elektroder i katetern mäts samtidigt volymen. Bengt Källbäck och Anders Hult kommer från Stockholms län.

Juryns motivering:

Genom att använda en känd tillverkningsteknik på ett nytt sätt för tillverkning av katetrar kan sjukvården få en kostnadseffektiv engångsprodukt. Katetern möjliggör att det i realtid går att samtidigt mäta både tryck och volym i hjärtats kammare. Katetern blir så tunn att den inte påverkar hjärtats normala funktion. Metoden har stora kommersiella möjligheter.

Juryn har beslutat utdela diplom och SKAPA stipendium på 50 000 kronor till:

Haiping Cao och Magnus Wessén för deras metod att kyla en smälta enligt en ny princip som möjliggör att på ett kontrollerat sätt ta fram en halvstelnad metall för högkvalitativ pressgjutning och stränggjutning av lättmetallegeringar. Principen är patentskyddad. Haiping Cao och Magnus Wessén kommer från Jönköpings län.

Juryns motivering:

Genom att använda värmeinnehållet i smältan i stället för temperaturen som reglerande faktor har man utvecklat en princip för att kyla en smälta med kontrollerad stelningshastighet. Man kan med denna nya princip ta fram en halvstelnad metall som därefter direkt kan gjutas till komponenter eller stränggjas med hög kvalitet framför allt vad gäller porositet. Metoden har kommersiella möjligheter för gjutning av komponenter inom exempelvis fordonsindustrin.

Juryn har beslutat utdela diplom och SKAPA stipendium på 50 000 kronor till:

Oskar och Fredrik Frånberg för deras system att framställa syre för hemsjukvården. Principen är att ur den omgivande luften utvinna syrgas. En substans i pulverform tar upp syre och ger ifrån sig syrgas i en kemisk reaktion. Syrgasutvinningen sker i en lätthanterlig uppladdningsbar apparat som enkelt kan hanteras av patienten i hemmiljö. Systemet är patentsökt. Oskar och Fredrik Frånberg kommer från Stockholms län.

Juryns motivering:

Frånbergs system underlättar mobiliteten för lungsjuka patienter som är i behov av syrgas kontinuerligt genom att syrgasapparaten är lätt och enkel att hantera. Genom att syrgas framställs kontinuerligt efter behov sker ingen lagring i tryckbehållare, vilket minskar vikt och brandrisk. Marknadspotentialen bedöms som betydande eftersom antalet personer med behov av syrgasstillförsel ökar.

Bakgrund till SKAPA-priset

Årets SKAPA-pris, eller Nationella Utvecklingsstipendiet som det officiellt heter, är det 21:a i ordningen. Huvudsyftet med priset är att ge stöd till innovatörer att omvandla sina uppfinningar till kommersiella produkter.

Valet av kandidater till finalen sker länsvis i samarbete mellan Stiftelsen SKAPA, Sveriges kommuner samt ALMI Företagspartner. Efter att de regionala ALMI-bolagen valt ut sin finalist från det egna länet granskas finalisterna av Den Nationella Juryn, under ledning av Christer Asplund, ordförande i Stiftelsen SKAPA.

Uppgiften för juryn är att ta fram den eller de uppfinnare som "gjort den mest förtjänstfulla insatsen i landet när det gäller nyskapande och kreativitet inom det tekniska och industriella området". SKAPA-priset är Sveriges mest spridda innovationspris, vilket gör att vinnaren med gott samvete kan kalla sig "Svensk Mästare i Uppfinningar".

Om Stiftelsen SKAPA

Bakom Stiftelsen SKAPA, står Stockholmsmässan, Svenska Uppfinnareföreningen, Albihns International IP & Law Offices, ALMI Företagspartner AB, Innovationsbron AB, Handelsbanken, Patent- och registreringsverket samt VINNOVA - Verket för Innovationssystem.